

■ NÅGRA AV PLOSKIS ILLUSTRATIONER

Harry Potter.

Homeros.

Virginia Woolf.

Herta Müller.

Nadine Gordimer.

Kafkas "Processen".

FAKTA

Världens litteraturer

■ Boken "Världens litteraturer" kommer ut på förlaget Studentlitteratur. Den vänder sig både till studenter och till allmänheten. Margareta Petersson, litteraturprofessor, är redaktör för boken. Författare är bland andra Gunilla Lindberg-Wada (Japan), Marja Kaikkonen (Kina), Lena Kåreland (barnlitteratur). Från Lund bidrar Rikard Schönström (nordisk litteratur), Bo Holmberg (Västasien) och Björn Larsson (censur).

■ Boken är uppdelad i fem tidsepoker, och inom varje epok går man igenom de olika

världsdelarna från öst till väst - detta för att läsaren ska få en känsla för större historiska sammanhang.

■ Med boken får man också tillgång till en webbsida, med specialskrivna artiklar, ett par tusen uppslagsord och en tidslinje. Sidan har automatisk koppling till Nationalencyklopedins författarpresentationer.

■ Det svenska forskningsprojekt som lade grunden för "Världens litteraturer" har också utvecklats internationellt. Det brittiska förlaget Blackwell planerar utgivning i fyra band år 2013.

■ HALLÅ DÄR ...

... Margareta Petersson, professor i litteraturvetenskap vid Linnéuniversitetet och redaktör för "Världens litteraturer".

Vad är nytt med den här boken?

- Litteraturhistoria är ett gammalt ämne och i Sverige sysslar vi mest med svensk litteratur. Samtidigt har vi en studentgrupp som är alltmer berest och har ett stort intresse av kinesisk, indisk och latinamerikansk litteratur och historia. Vi lever i en globaliserad värld med störtskurar av information från alla håll. När man läser litteratur får man ett inifrånperspektiv, också på ganska främmande världar.

Var det du som fick idén till boken?

- Egentligen var det Karin Palmkvist på Studentlitteratur i Lund. Men jag hade jobbat med ett annat projekt tidigare, som handlade om problem som uppstår när man försöker skriva om litteratur i ett globalt perspektiv. Så jag var rätt lättövertalad när Karin vände sig till mig.

Vilken är din egen forskningsbakgrund?

- Jag har internationella intressen - som många andra som var unga på 60-talet. Jag skrev min avhandling om bilden av Indien, och sedan har jag skrivit ett par böcker om indo-engelsk litteratur.

- Jag har skrivit en bok om Salman Rushdies fyra första romaner. Jag blev rätt frustrerad över hur "Satansverserna" hanterades. Dels de våldsamma iranska protesterna, men också att västerländska kritiker hade svårt att hantera det som skedde. En del tolkade det som att "muslimerna inte förstod sig på fiktion". Min utgångspunkt i boken var att gå igenom romanerna, och se vad som stötte muslimerna. Jag tittade också på Rushdies intresse för blandkulturer, hybrida kulturer, som han alltid lyfter fram som något positivt.

Vad innebär det att ta hänsyn till genusperspektivet, som ni gjort i "Världens litteraturer"?

- En av de stora bristerna i äldre litteraturhistoria är att den är genomgående manlig och därför ensidig. Vitsen med litteraturen är de många perspektiven. Alla som skriver i den här boken har försökt ge utrymme åt många röster.

- En stor förändring är att Europa bara får halva utrymmet. Därigenom är det mycket som försvunnit. Vi har inte många författarbiografier och vi har varit mycket strängare i urvalet - men vi försöker ge större linjer, sammanhang, situationer, historisk kontext till litteraturen. Jag tror att detta är en perspektivförskjutning. Med nya perspektiv ser man också det gamla och välkända på ett nytt sätt.

JULIA SVENSSON

ny historia

Ibland har han målat med tempera, en vattenbaserad färg som är mer täckande än akvarell, ibland med tusch, som ger ett lite mjukare intryck.

- Alla bilder är tecknade från det bildmaterial som fanns. Men jag har inte kopierat fotografier - det var viktigt att det var teckningar med tydliga penseldrag, att jag fick tolka på mitt sätt. Sen frågade jag mig: Ska jag porträttera dem så att jag får associationer till deras verk? Men jag tyckte att det var viktigare att boken får en grafisk helhet, att jag konsekvent har använt samma teknik.

- Det svåraste var författarna från tredje världen, där fanns inte så mycket bildmaterial. Det var alltid

"Världens litteraturer" utkommer i mars.

lättare då det fanns flera bilder, som till exempel Hemingway.

Har du läst alla författare du porträtterat?

- Det var omöjligt att läsa alla - det skulle ta lång tid. Men naturligtvis känner jag till en del sedan tidigare. Jag har haft högt tempo och ritat flera olika författare varje dag. Mellan personerna har jag tagit cigarettpauser - för att rensa huvudet och börja på nästa.

"Världens litteraturer" är tänkt som en modernare litteraturhistoria, vilket bland annat avspeglar sig i bokens urval av författare. Större andel kvinnor. Dessutom handlar bara hälften av boken om Europa.

- Det var omöjligt att porträttera alla, så jag fick välja själv. Men när jag var klar tyckte redaktören inte att jag hade ritat tillräckligt många bilder av författare från tredje världen. Och trots att jag noterat att det var väldigt många intressanta kvinnliga författare med i boken hade jag inte ritat tillräckligt många kvinnor. Så jag fick bakläxa.

TEXT: JULIA SVENSSON
julia.svensson
@sydsvenskan.se

FOTO: AMELIE HERBERTSSON
amelie.herbertsson
@sydsvenskan.se

